

zasłużonych wodzów, a z drugiej strony w ubóstwianie (apoteozę) tych, co najmniej mają wspólnych wspomnień z dniem 11 listopada 1918 roku.

Roman Dmowski

Czem był dzień 11 listopada 1918 r.? Czy to był rzeczywiście początek Polski? Bynajmniej.

W dniu tym istniały już władze polskie na różnych ziemiach polskich. W Warszawie urzędowała Rada Regencyjna, która od 27 października 1918 roku była już wyłączną zwierzchniczką „polskiej siły zbrojnej“ (der polnischen Wehrmacht) i powoli przejmowała z rąk gen Beselera

całą władzę nad okupacją niemiecką. W Lublinie istniał wówczas samozwańczy „rząd ludowy“ z p. Ign. Daszyńskim na czele, a obok niego był już generalny komisarz rządu polskiego (warszawskiego) p. J. Zdanowski. Okupacja austriacka przestała istnieć.

W Krakowie dnia 31 października 1918 roku objęła władzę Polska Komisja Likwidacyjna, a dnia 6 listopada 1918 r. warszawska Rada Regencyjna zawiadomiła rząd wiedeński, że obejmuje nad b. Galicją władzę suwerenną.

W Poznaniu zamienił się tajny Komitet Polski dnia 10 listopada 1918 r. na Naczelną Radę Ludową, a Koło Polskie w sejmie pruskim i w parlamencie Rzeszy wydało odezwę, kończącą się słowami: „Niech żyje niepodległa, zjednoczona Polska Ludowa!“

Tak było w kraju. A za granicą?

Przypomnijmy fakty: Polski Komitet Narodowy z Romanem Dmowskim na czele, został uznany przez państwa koalicyjne jako jedyna władza państwa polskiego, z którą one traktują w następstwie tego uznania posiadał swoich dyplomatycznych przedstawicieli w Paryżu, Londynie, Rzymie, Brukseli i Waszyngtonie.

A jakie były wówczas polskie siły zbrojne? — Otóż jedyną zorganizowaną armią polską była dnia 11 listopada 1918 armia polska we Francji pod dowództwem generała Hallera.

Legiony J. Piłsudskiego już wówczas nie istniały, a sam ich komendant siedział w więzieniu, w Magdeburgu. I przyszedł pamiętny dzień 11 listopada 1918 roku. Dlaczego on tak ważny i tak wielki? Dlaczego pozostanie takim zawsze?

Bo oto już od dnia 6 listopada 1918 czekała delegacja niemiecka na drodze Chimay — Formies — Capelle — Guise na łaskawe przyjęcie jej przez zwycię-